

Η Απολιγνιτοποίηση Και Οί Έλληνες

Μια έρευνα στις περιοχές που θα πληγούν περισσότερο από το κλείσιμο των λιγνιτικών μονάδων της ΔΕΗ

Μια έρευνα της διαΝΕΟσις

Μέχρι το 2028 η χώρα μας θα σταματήσει να χρησιμοποιεί τον λιγνίτη για την παραγωγή ενέργειας. Αυτή η αλλαγή δημιουργεί νέα δεδομένα για την Κοζάνη, τη Φλώρινα και την Αρκαδία, η οικονομία των οποίων εξαρτάται από τον λιγνίτη εδώ και πολλές δεκαετίες. Η μεγάλη συζήτηση για τη "δίκαιη μετάβαση" αυτών των περιοχών, με νομοθετικές πρωτοβουλίες, ευρωπαϊκά κονδύλια και πολλές -ρεαλιστικές ή όχι- ιδέες έχει ξεκινήσει.

Τι πιστεύουν όμως οι ίδιοι οι άνθρωποι που ζουν στις περιοχές όπου βρίσκονται τα εργοστάσια της ΔΕΗ; Τι προοπτικές βλέπουν οι ίδιοι για το μέλλον τους, δεδομένου ότι τα πρώτα εργοστάσια θα κλείσουν μέσα στα επόμενα τρία χρόνια;

Μια νέα, στοχευμένη έρευνα κοινής γνώμης της διαΝΕΟσις αποτυπώνει τις απόψεις των πολιτών αυτών των περιοχών γύρω από την απολιγνιτοποίηση και τις προοπτικές της μετάβασης σε ένα άλλο παραγωγικό μοντέλο στη μεταλιγνιτική εποχή. Το ερωτηματολόγιο επιμελήθηκαν η Αν. Καθηγήτρια στο Πανεπιστήμιο Αθηνών **Εμμανουέλα Δούση** και ο Αναλυτής πολιτικής και Συνιδρυτής του "The Green Tank" **Νίκος Μάντζαρης**. Η έρευνα διεξήχθη το διάστημα 21-29 Οκτωβρίου 2020 από την **εταιρεία Marc σε δείγμα 802 ατόμων στις Π.Ε. Φλώρινας, Κοζάνης και Αρκαδίας**, όπου και βρίσκονται τα ορυχεία και τα εργοστάσια της ΔΕΗ.

Λίγα Λόγια Για Τον Λιγνίτη

Ο λιγνίτης ήταν **διαχρονικά μια φτηνή πηγή ενέργειας**, που υπάρχει σε αφθονία στην Ελλάδα.

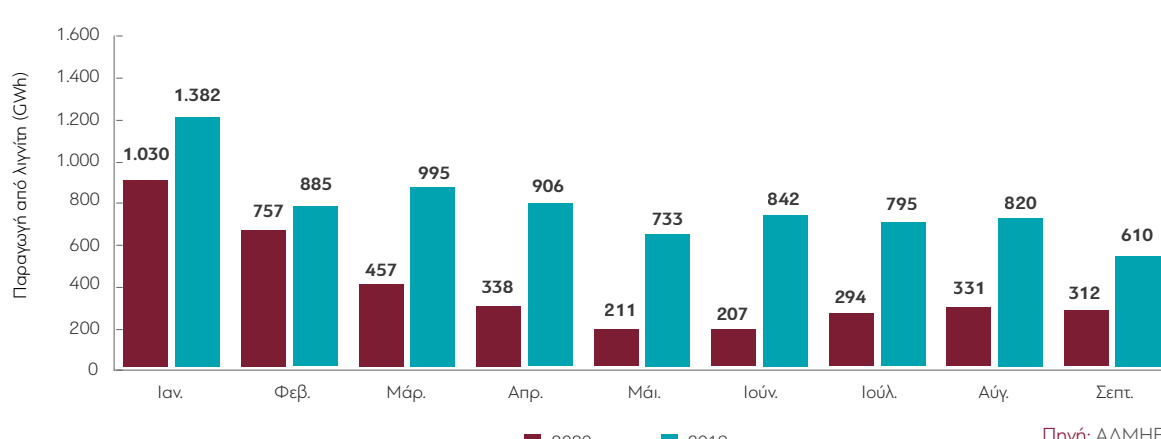
Η **απόδοσή** του, όμως είναι εξαιρετικά χαμηλή, και αποτελεί ένα εξαιρετικά **"βρώμικο"** καύσιμο.

Την περίοδο 1990-2017 **ο λιγνίτης ήταν υπεύθυνος για το 34% των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου** που προέρχονται από όλους τους τομείς της ελληνικής οικονομίας μαζί.

Πλέον, εξαιτίας των τιμών των δικαιωμάτων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που θεσπίζει η Ευρωπαϊκή Ένωση, η **καύση του λιγνίτη είναι ασύμφορη**.

Ως εκ τούτου, η **λιγνιτική παραγωγή ενέργειας στην Ελλάδα μειώνεται**:

Μηνιαία παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από λιγνίτη την περίοδο Ιανουάριος-Οκτώβριος 2019 και 2020

Η 8η Ιουνίου 2020 ήταν η πρώτη ημέρα από τη δεκαετία του '50 κατά την οποία **ο λιγνίτης είχε μηδενική συνεισφορά στην κάλυψη ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα**.

Σήμερα **όλες οι λιγνιτικές μονάδες της ΔΕΗ είναι ζημιογόνες**.

Η Ελλάδα έχει δεσμευτεί **να κλείσει όλες τις λιγνιτικές μονάδες** που λειτουργούν σήμερα μέχρι το **2023**.

Μια τελευταία, που βρίσκεται ακόμα υπό κατασκευή, **θα λειτουργήσει ως λιγνιτική μέχρι το 2028** και μετά θα μετατραπεί σε άλλη χρήση.

Η απόφαση της απολιγνιτοποίησης

100%

των ερωτηθέντων **γνωρίζουν** ότι υπάρχουν εργοστάσια της ΔΕΗ που καίνε λιγνίτη στην περιοχή τους

92%

γνωρίζουν ότι τα εργοστάσια αυτά **θα κλείσουν**

44,1%

δηλώνουν ότι τα **εισοδήματα του νοικοκυριού τους εξαρτώνται** "πολύ" ή "αρκετά" από το εργοστάσιο της ΔΕΗ της περιοχής

54,8%

γνωρίζουν ότι υπάρχουν **ευρωπαϊκά κονδύλια** που προορίζονται για τον μετασχηματισμό των περιοχών τους στη μεταλιγνιτική εποχή

49,4%

έχουν ακουστά ότι το διάστημα διεξαγωγής της έρευνας **βρισκόταν σε εξέλιξη δημόσια διαβούλευση** για το θέμα της "δίκαιης μετάβασης"

66,5%

Δήμος Μεγαλόπολης

74,2%

Δήμος Εορδαίας (Πτολεμαΐδα)

Για ποιους λόγους πιστεύουν ότι κλείνουν τα εργοστάσια;

49,1%

"βλάπτουν το περιβάλλον"

39,6%

"για να εξυπηρετηθούν συμφέροντα"

30,3%

"το απαιτεί η Ευρωπαϊκή Ένωση"

Γνωρίζουν πότε θα κλείσουν τα εργοστάσια και πώς αισθάνονται για αυτό;

Ένας στους τρεις κατοίκους της Φλώρινας

ένας στους πέντε κατοίκους της Κοζάνης

και σχεδόν ένας στους δύο κατοίκους της Αρκαδίας

δηλώνουν ότι **δεν γνωρίζουν πότε θα κλείσουν όλα τα εργοστάσια**.

Η μεγάλη πλειοψηφία **ξέρει ότι θα κλείσουν "μέχρι το 2023"**, κάτι που πράγματι ισχύει για τις υπάρχουσες μονάδες.

56,3%

Η πλειοψηφία συμφωνεί ότι η απολιγνιτοποίηση **"θα μπορούσε να γίνει και αργότερα"**

7 στους 10 πολίτες όλων των περιοχών δηλώνουν ότι νιώθουν **"αρνητικά"** ή **"μάλλον αρνητικά"** συναισθήματα για το κλείσιμο των εργοστασίων.

Ποιες εκτιμούν ότι θα είναι οι επιπτώσεις της απολιγνιτοποίησης

72,1%

αναγνωρίζουν ότι η απολιγνιτοποίηση θα έχει **ευεργετικές συνέπειες στην ποιότητα της ατμόσφαιρας**

68,6%

αναγνωρίζουν ότι θα έχει **ευεργετικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία**

66,9%

αναγνωρίζουν ότι θα έχει **ευεργετικές επιπτώσεις στο φυσικό περιβάλλον και στην ποιότητα ζωής τους**

86,8%

θεωρούν ότι οι συνέπειες στην **οικονομική ανάπτυξη** θα είναι αρνητικές

56,4%

θεωρούν ότι η **οικονομική κρίση** στις περιοχές είναι **αναπόφευκτη**

46,4%

συμφωνούν ή μάλλον συμφωνούν με την άποψη ότι η **απολιγνιτοποίηση είναι μια ευκαιρία για την αλλαγή του αναπτυξιακού μοντέλου** των λιγνιτικών περιοχών

52,7%

θα ήθελαν να δουν την **αγροτική παραγωγή** να αναπτύσσεται στην περιοχή τους

85,7%

θεωρούν ότι η **ανεργία** θα είναι το μεγαλύτερο πρόβλημα

40,9%

θα ήθελαν να δουν την **ανάπτυξη υποδομών καθαρής ενέργειας**, όπως οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και οι τεχνολογίες αποθήκευσης ενέργειας

41,7%

θεωρούν ότι η **απολιγνιτοποίηση θα οδηγήσει σε περαιτέρω φυγής των νέων**

Χρήσιμα συμπεράσματα

• Οι πληθυσμοί των νομών είναι **ιδιαίτερα απαισιόδοξοι** για το μέλλον των περιοχών τους.

• Η επιτυχία της δίκαιης μετάβασης προϋποθέτει μια ολιστική προσέγγιση και, κυρίως, τη **συμμετοχή των ενεργών συμμετοχών των άμεσα ενδιαφερομένων και των τοπικών κοινωνιών**.

• Είναι απαραίτητη μια **μεγάλη και συστηματική εκστρατεία ενημέρωσης των πολιτών**, ενώ παράλληλα θα πρέπει να **δρομολογηθεί ένας πρακτικός, εκτεταμένος με τους κατοίκους των λιγνιτικών περιοχών**.